

Jaarrapport Beheerswerken Hobokense Polder

Datum: 28/01/2023

auteur: Wim Mertens

1.1 Gegevens van het erkend natuurreserveaat

- Naam erkend natuurreserveaat: Hobokense Polder
- Nummer erkend natuurreserveaat: 150
- Evolutie reserveaatstatus:
- Evolutie erkenning: erkend 2007, conformverklaring 2012
- Overzicht van de huurcontracten: nihil

2 Beheersverslag beheerswerken Hobokense Polder 2023

2.1 Overzicht uitgevoerde éénmalige beheerswerken

De omgevingsvergunning voor de uitvoering van de geplande vernatting in het kader van de projectsubsidie natuur PSN 21-000851 is nog niet aangevraagd omdat er nog onduidelijkheid bestaat over de haalbaarheid op basis van uitgevoerd onderzoek naar bodem- en waterkwaliteit. Eerst moet nog advies ingewonnen worden van een erkend bodemdeskundige en vervolgens kan eventueel de omgevingsvergunning aangevraagd worden.

Met behulp van een projectsubsidie natuur (PSN 22-002820) werd het begrazingsraster uitgebreid. Hierbij werd een grote haard exotische duizendknoop mee opgenomen in het begrazingsblok. Jaarrondbegrazing met runderen is in de Hobokense Polder een effectieve bestrijdingsmethode voor deze soort.

Figuur 1: Bestaande begrazingsraster (rood) en uitbreiding (zwart).

Met de financiële ondersteuning van een subsidie openstelling werden in 2023 enkele wandelpaden opgehoogd en plankepaden aangelegd. Deze paden bevinden zich buiten het momenteel erkende reservaat maar de wandelpaden vormen wel een geheel met deze in het erkende reservaat.

2.2 *Overzicht van de problemen die ontstaan zijn bij het uitvoeren van het onderhoudsbeheer*

Door de natte omstandigheden in het najaar werd maaisel van de gemaaide rietlanden ter plaatse gestockeerd in plaats van te worden afgevoerd.

2.3 *Opmerkelijke evoluties en waarnemingen*

De natte zomer van 2023 zorgde ervoor dat het Broekskot voor het eerst in 6 jaar tijd niet droog viel. Zelfs in de diepste zones van het Rallegat bleef een beetje water staan. De overige plassen vielen ook dit jaar droog. Maar door de overvloedige neerslag in het najaar vulden de plassen zich dit najaar snel.

Opmerkelijke waarnemingen:

Vogels:

Een overwinterende roerdomp werd meerdere keren waargenomen op nachtcamera's. In 2023 werd een broedvogelkartering uitgevoerd. De finale resultaten zijn er nog niet. Opvallende broedvogels zijn wespandief (1 territorium), blauwborst (3 territoria), rietgors (1 territorium), nachtegaal (3 territoria), wielewaal (1 territorium), dodaars (> 10 territoria), ijsvogel (1 territorium), waterral (7 territoria), slobbeend, wintertaling, kuifeend en tafeleend.

Libellen:

De zuidelijke heidelibel werd veel waargenomen en plant zich voort. Ook de zuidelijke glazenmaker werd opnieuw gezien. Zwervende pantserjuffer is de laatste jaren misschien wel de algemeenste libellensoort in de Hobokense Polder. Tangpantserjuffer wordt weinig waargenomen maar haar aanwezigheid werd in 2023 nogmaals bevestigd. Tengere pantserjuffer is ondertussen een algemene soort. Ook de vuurlibel, bruine korenbout en glassnijder worden frequent waargenomen. Naast deze zeldzamere soorten werden nog 16 algemenere soorten waargenomen wat het soortentotaal voor 2023 op 24 soorten brengt.

Dagvlinders:

Waarnemingen bevestigden de stabiele populaties van oranje zandoogje en bruin blauwtje.

Overige insecten en invertebraten:

Van de zes nieuwe vliegensoorten zijn er drie zeldzaam: pauwvlieg, duinrouwzwever en de prachtvlieg *Myennis octopunctata*.

6 nieuwe bijen- en wespensoorten, 10 nieuwe keversoorten, 4 nieuwe wantsen en cicaden waaronder de zeldzame sierlijke schildwants, 3 nieuwe slakken waaronder de zeldzame donkere torenslak, één nieuwe vissoort, de uitheemse kanaalmeerval,

2.4 *Overzicht van de uitgevoerde ontbossingen*

Geen

2.5 *Inzet vrijwilligers*

Naast de betaalde werken gefinancierd door de subsidie wordt ook veel werk verzet door vrijwilligers. Zonder deze inzet zou de uitvoering van het beheerplan niet mogelijk zijn. In totaal wordt de inzet in 2023 geschat op meer dan **4360 werkuren** uitsluitend gepresteerd door vaste vrijwilligers.

3 *Planning beheer 2024*

3.1 *Overzicht geplande éénmalige beheerswerken*

Indien de omgevingsvergunning tijdig verkregen wordt zou de uitvoering van de geplande vernatting in het najaar van 2024 kunnen worden uitgevoerd. Dit kadert in de projectsubsidie natuur PSN 21-000851. Hiervoor moet een pompstation worden gebouwd aan de rand van het gebied en een ondergrondse waterleiding worden aangelegd in bestaande wandelwegen.

Ondiep afplaggen van Japanse duizendknoopvegetaties op meerdere plekken. We hebben vastgesteld dat ondiep afplaggen (10 - 20 cm) van Japanse duizendknoop op laag gelegen gronden kan leiden tot een succesvolle bestrijding van de soort. Als de zone in het voorjaar plasdras staat is er amper hergroei en volstaat een beperkte nazorg. Kleine haarden in het moerasachtige Centrale deel van de Hobokense Polder pakken we op deze wijze aan. Het afgeplagde materiaal wordt afgevoerd naar het begrazingraster, waar het op een reeds door duizendknoop geïnfecteerd voormalig huisvuilstort wordt gedeponneerd. Dit is een tripple win: in het Centrale deel verdwijnt de Japanse duizendknoop, het voormalig huisvuilstort wordt beter afgedekt en de totale duizendknoopoppervlakte in het gebied verkleint aangezien begrazing op langere termijn de beste vorm van bestrijding is.

Wellicht vragen we in 2024 een projectsubsidie openstelling aan voor de aanleg van een educatieve vlonder op de Vierkante Put. Indien tijdig goedgekeurd zouden de werken al op het eind van het jaar kunnen starten.

3.2 *Overzicht van uit te voeren ontbossingen*

Nihil

3.3 *Overzicht en wijzigingen onderhoudsbeheer*

Nihil

4 *Aanvraag huursubsidie*

Nihil.

Verantwoordingsdocument dat 60% van de subsidie bedoeld voor het beheer, de monitoring en de openstelling werd besteed aan personeelskosten in 2023

In 2023 werden herstellingswerken en natuurbeheer- en onderhoudswerken voor een geschat bedrag van meer dan 43.259 € uitbesteed aan derden, wat neerkomt op 71% van de subsidie.